

ด่วนที่สุด
ที่ พร ๐๐๒๓.๔/ว ๑๗๒๓

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การหรือการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๙๑๗

ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้หารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในการสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิด ต้องเป็นกรณีที่นายกเทศมนตรียังคงอยู่ในตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งแล้วแต่ไม่เกินสองปี การนับระยะเวลาการพ้นจากตำแหน่งต้องเริ่มนับวันที่พ้นจากตำแหน่งในวาระที่กระทำความผิดหรือวันที่พ้นจากตำแหน่งดำรงตำแหน่งครั้งสุดท้าย และหากผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปัจจุบันยังคงดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีหรือกลับมาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีในวาระอื่นที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลจะสามารถสั่งให้นายกเทศมนตรีนั้นพ้นจากตำแหน่งได้หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นโดยสรุปดังนี้

๑. กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดนาย อ. ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีและพ้นจากตำแหน่งในวาระที่กระทำความผิดไปแล้วเกินสองปี แต่ปัจจุบันได้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีจากการเลือกตั้งต่างวาระกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หรือไม่ และมีความเห็นว่าคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้วินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๔๗๙/๒๕๖๗ ว่า บทบัญญัติมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดเงื่อนไขเวลาการใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย การสั่งให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น พ้นจากตำแหน่งไว้เพียงสองปี นับแต่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา มากกว่ามาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นกฎหมายเดิมที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งได้โดยไม่มีเวลาจำกัด ด้วยเหตุนี้ การใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสำหรับกรณีที่การกระทำอันเป็นมูลกรณีความผิดของผู้ถูกกล่าวหาเกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ แต่ยังมีได้มีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง จึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ อันเป็นกฎหมายที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา

๒. ข้อเท็จจริงคณะกรรมการ ป.ช.ช. มีมติว่าการกระทำของนาย อ. มีมูลความผิดทางอาญาและความผิดตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การส่งสำนวนการไต่สวนไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

/แต่โดย...

แต่โดยที่การกระทำอันเป็นมูลกรณีความผิดของนาย อ. นายกเทศมนตรีผู้ถูกกล่าวหาเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในช่วงวาระการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จ. ระหว่างวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ และเป็นกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งของนาย อ. สำหรับการเป็นนายกเทศมนตรีตำบล จ. สิ้นสุดลง เนื่องจากเทศบาลตำบล จ. ได้สิ้นสภาพการเป็นเทศบาลตำบลและมีการจัดตั้งเทศบาลนครขึ้นใหม่ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๓๔/๒๕๖๗ ดังนั้น เมื่อการกระทำอันเป็นมูลกรณีความผิดของนาย อ. ผู้ถูกกล่าวหาตามข้อหาข้อนี้เกิดขึ้น ก่อนวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ และยังมีได้มีการสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จ. การสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวจึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ อันเป็นกฎหมายที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา และยังเป็นบทบัญญัติที่กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของนายกเทศมนตรีโดยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้นายเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง จึงต้องตีความอย่างเคร่งครัด เมื่อปรากฏว่านาย อ. พ้นจากการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จ. ซึ่งเป็นวาระที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไปแล้วเกินสองปี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงไม่อาจสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดแพร่พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอแจ้งข้อหาหรือการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยสิทธิ์ ชัยสัมฤทธิ์ผล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๙๑๗

จังหวัดแพร่
เลขรับ 3477
วันที่ 11 มิ.ย. 2568
เวลา 17.45 น.

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ทาหรือการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔๙/๒๕๖๘ เรื่อง อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้หาหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในการสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิด ต้องเป็นกรณีที่นายกเทศมนตรียังคงอยู่ในตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งแล้วแต่ไม่เกินสองปี การนับระยะเวลาการพ้นจากตำแหน่งต้องเริ่มนับวันที่พ้นจากตำแหน่งในวาระที่กระทำความผิดหรือวันที่พ้นจากตำแหน่งในวาระการดำรงตำแหน่งครั้งล่าสุด และหากผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปัจจุบันยังคงดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีหรือกลับมาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีในวาระอื่นที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลจะสามารถสั่งให้นายกเทศมนตรีนั้นพ้นจากตำแหน่งได้หรือไม่

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวและมีความเห็นโดยสรุปดังนี้

๑. กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดนาย อ. ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีและพ้นจากตำแหน่งในวาระที่กระทำความผิดไปแล้วเกินสองปี แต่ปัจจุบันได้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีจากการเลือกตั้งต่างวาระกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หรือไม่ และมีความเห็นว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้วินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๔๗๙/๒๕๖๗ ว่า บทบัญญัติมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดเงื่อนไขเวลาการใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งไว้เพียงสองปีนับแต่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งอันเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา มากกว่ามาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นกฎหมายเดิมที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งได้โดยไม่มีเวลาจำกัด ด้วยเหตุนี้ การใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสำหรับกรณีที่การกระทำอันเป็นมูลกรณีความผิดของผู้ถูกกล่าวหาเกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ แต่ยังมีได้มีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง จึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ อันเป็นกฎหมายที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา

๒. ข้อเท็จจริงคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าการกระทำของนาย อ. มีมูลความผิดทางอาญาและความผิดตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และส่งสำนวนการไต่สวนไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป แต่โดยที่การกระทำอันเป็นมูลกรณีความผิดของนาย อ. นายกเทศมนตรีผู้ถูกกล่าวหาเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในช่วงวาระการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จ. ระหว่างวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ และเป็นกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งของนาย อ. สำหรับการเป็นนายกเทศมนตรีตำบล จ. สิ้นสุดลง เนื่องจากเทศบาลตำบล จ. ได้สิ้นสุดสภาพการเป็นเทศบาลตำบลและมีการจัดตั้งเทศบาลนครขึ้นใหม่ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๓๔/๒๕๖๗ ดังนั้น เมื่อการกระทำอันเป็นมูลกรณีความผิดของนาย อ. ผู้ถูกกล่าวหาตามข้อหาข้อนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ และยังมีได้มีการสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จ. การสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวจึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ อันเป็นกฎหมายที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา และยังเป็นบทบัญญัติที่กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของนายกเทศมนตรีโดยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง จึงต้องตีความอย่างเคร่งครัด เมื่อปรากฏว่านาย อ. พ้นจากการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จ. ซึ่งเป็นวาระที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไปแล้วเกินสองปี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงไม่อาจสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรถวิชช์ สัมพันธ์รัตน์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์
โทร ๐๖๑ ๐๖๐ ๗๘๙๓

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ในการสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง*

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ลับ^๒ ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๓๕๙ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้ออกรณิการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สรุปความได้ดังนี้

๑. คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหานาย อ. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเป็นนายกเทศมนตรีตำบล จ. เกี่ยวกับการดำเนินการในกรณีดังนี้

(๑) การออกหนังสือเทศบาลตำบล จ. อนุญาตให้บริษัท อ. จำกัด ก่อสร้างบ่อบำบัดและวางท่อระบายน้ำของโครงการหมู่บ้านจัดสรร ด. ลงสู่ลำห้วยสาธารณะ

(๒) การออกใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินให้กับบริษัท อ. จำกัด เพื่อดำเนินโครงการหมู่บ้านจัดสรร ด.

ต่อมา ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าการกระทำของนาย อ. ทั้งสองกรณีมีมูลความผิดทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ (ปัจจุบันเป็นความผิดตามมาตรา ๑๗๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑) และมีมูลความผิด ฐานปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ในการนี้ จึงส่งเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับนาย อ. ในฐานความผิดดังกล่าว ตามมาตรา ๙๑ (๒) และมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ หากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดเรื่องนี้แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา แล้วแจ้งผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ตามมาตรา ๙๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

*ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๔/๕๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๒ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๘๒๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘ ยกเลิกชั้นความลับ

๒. ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ข. แจ้งมติข้อมูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ข. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

๓. ผู้ว่าราชการจังหวัด ข. มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า เมื่อพิจารณามาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ประกอบกับหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่เคยตอบข้อหารือของจังหวัด ข. เรื่อง การให้การสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งกรณีพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี สรุปได้ว่าการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้นายกเทศมนตรีตำบล จ. พ้นจากตำแหน่ง ต้องสั่งในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งในวาระที่กระทำตามที่ถูกกล่าวหา หรือหลังจากที่พ้นจากตำแหน่งในวาระนั้นไปแล้วไม่เกินสองปี ดังนั้น จังหวัด ข. จึงเห็นว่า กรณีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าการกระทำของนาย อ. มีมูลความผิดทางอาญา และมีมูลความผิดตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ในวาระการดำรงตำแหน่งเป็นนายกเทศมนตรีตำบล จ. ซึ่งนาย อ. ได้พ้นจากตำแหน่งในวาระดังกล่าวไปแล้วเกินสองปี แม้ต่อมาได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีนคร จ. และดำรงตำแหน่งต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ก็ไม่อาจสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีนคร จ. เพราะเหตุดังกล่าวได้ จึงรายงานผลการดำเนินการให้กระทรวงมหาดไทยเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อโปรดพิจารณา ทั้งนี้ ได้รายงานผลการดำเนินการให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อโปรดทราบด้วยแล้ว

๔. เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๖๑/๒๕๖๖ สรุปได้ว่า กรณีที่นายกเทศมนตรีซึ่งดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ได้ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกันตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถือเป็นการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องเพื่อปฏิบัติหน้าที่เดิม เมื่อมาตรา ๗๓/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา และสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี การนับระยะเวลาสองปีดังกล่าวจึงต้องนับจากวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยผลของมาตรา ๗๓/๑ วรรคหนึ่ง การลงโทษจึงยังคงกระทำต่อไป กรณีของนาย อ. จะถือว่าเป็นการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องหรือไม่ จึงเห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยหรือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕. กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือว่า การนับระยะเวลาการพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปีตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ต้องเริ่มนับจากวันที่พ้นจากตำแหน่งในวาระที่กระทำความผิดหรือวันที่พ้นจากตำแหน่งในวาระการดำรงตำแหน่งครั้งล่าสุด และหากผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปัจจุบันยังคงดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีหรือกลับมาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีในวาระอื่นที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลจะสามารถสั่งให้นายกเทศมนตรีนั้นพ้นจากตำแหน่งได้หรือไม่ โดยมีความเห็นเป็นสองแนวทางดังนี้

(๑) กรณีดังกล่าวต้องนับวาระที่กระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา การที่นาย อ. ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จ. โดยกระทำความผิดในวาระที่ดำรงตำแหน่งระหว่างวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ ต่อมาได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีนคร จ. ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบล จ. เป็นเทศบาลนคร จ. เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และดำรงตำแหน่งต่อเนื่องตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ฯ จนได้รับเลือกตั้งอีกสมัยและยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันนั้น เรื่องนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๖๑/๒๕๖๖ ว่าต้องนับวาระต่อเนื่องกัน และให้ถือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการเลือกตั้ง คือ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง และแม้ปัจจุบันนาย อ. ยังคงดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีนคร จ. หรือไม่ได้ดำรงตำแหน่ง แต่ภายหลังอาจได้รับเลือกตั้ง การสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งก็ต้องดำเนินการภายในสองปีนับแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เจตนารมณ์ของมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ที่กำหนดให้ต้องดำเนินการสั่งให้พ้นจากตำแหน่งไว้เพียงสองปี ก็เพื่อให้ผู้ใช้เหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งมาเป็นเครื่องมือทางการเมืองอันจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย และเพื่อให้การพิจารณาของผู้กำกับดูแลเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม มิให้ประวิงเวลาในการพิจารณา อีกทั้งความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๔๗๘/๒๕๖๗ วางหลักว่า การสั่งให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๓/๑ ดังกล่าวเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา ดังนั้น ระยะเวลาในการพิจารณาก็ต้องดำเนินการภายในสองปีนับแต่วาระที่กระทำความผิด ไม่ใช่ในวาระปัจจุบันที่ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกันหรือต่างวาระการดำรงตำแหน่งกัน บทบัญญัตินี้กระหนาบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องพิจารณาวาระที่กระทำความผิดซึ่งต้องตีความกฎหมายอย่างเคร่งครัด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงไม่อาจสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งได้

(๒) มาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ กำหนดเงื่อนไขเวลาการพิจารณาสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งไว้ในสองปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง ซึ่งไม่ได้กำหนดว่าภายในสองปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งใด จึงต้องตีความอย่างเคร่งครัด โดยอาจพิจารณาได้ว่าการพ้นจากตำแหน่งต้องเป็นการพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน เมื่อนาย อ. ยังคงดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีต่อเนื่องกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยย่อมสามารถสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งได้ในวาระการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณาข้อหาหรือของกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ข้อหาหรือนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดนาย อ. ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีและพ้นจากตำแหน่งในวาระที่กระทำความผิดไปแล้วเกินสองปี แต่ปัจจุบันได้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีจากการเลือกตั้งต่างวาระกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตามมาตรา ๗๓/๑^๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๗๓/๑ เมื่อผลการสอบสวนตามมาตรา ๗๓ ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกละเมิด ถ้าเป็นการดำเนินการสอบสวนของนายอำเภอ ให้นายอำเภอรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกละเมิดพ้นจากตำแหน่ง ถ้าเป็นการดำเนินการสอบสวนของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกละเมิดพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี โดยในคำสั่งดังกล่าวให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่ง แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับคำตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีคำสั่งนั้น ถ้าในขณะที่มีคำสั่งดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และให้ถือว่าวันที่สั่งให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมจากรายงานตามวรรคหนึ่ง จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนสั่งการก็ได้ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม และผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องสั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการสอบสวนเพิ่มเติม

คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นที่สุด

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หรือไม่ และมีความเห็นว่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้วินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๔๗๙/๒๕๖๗^๕ ว่า บทบัญญัติ มาตรา ๗๓/๑^๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ได้กำหนดเงื่อนไขเวลาการใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งไว้เพียงสองปีนับแต่ ผู้พ้นจากตำแหน่ง อันเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่ามากกว่ามาตรา ๗๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายเดิม ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งได้โดยไม่มีเวลาจำกัด ด้วยเหตุนี้ การใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง สำหรับกรณีที่การกระทำอันเป็นมูลกรณีความผิดของผู้ถูกกล่าวหาเกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติ เทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ แต่ยังมีได้มีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง จึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ อันเป็นกฎหมายที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา

เมื่อข้อหาหรือนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าการกระทำของนาย อ. มีมูลความผิดทางอาญาและมีมูลความผิดตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ และส่งสำนวนการไต่สวน ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๙๑ (๒) ^๗ และมาตรา ๙๘ วรคหนึ่งและวรคสี่^๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นและรองผู้บริหาร ท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีพ้นจากตำแหน่งในวาระที่ได้กระทำความผิดไปแล้ว เกินสองปี ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ลับ ที่ นร ๐๙๐๔/๗๙ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

“มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาล ปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพ ของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมา ซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่งก็ได้ คำสั่งของรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด

“มาตรา ๙๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสาร หลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายในสามสิบวันเพื่อให้ดำเนินการ ทางวินัยต่อไป

“มาตรา ๙๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับสำนวนการไต่สวน ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๙๑ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวน การสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น แล้วแต่กรณี

๑.ล๑

๑.ล๑

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัยเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหาผู้นั้น ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๑.ล๑

๑.ล๑

ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป แต่โดยที่การกระทำอันเป็นมูลกรณีความผิดทั้งสองกรณีของนาย อ. นายกเทศมนตรีผู้ถูกกล่าวหาเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในช่วงวาระการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จ. ระหว่างวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ และเป็นกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งของนาย อ. สำหรับการเป็นนายกเทศมนตรีตำบล จ. สิ้นสุดลง เนื่องจากเทศบาลตำบล จ. ได้สิ้นสภาพการเป็นเทศบาลตำบลและมีการจัดตั้งเทศบาลนครขึ้นใหม่ โดยผลแห่งประกาศกระทรวงมหาดไทยที่เปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบล จ. เป็นเทศบาลนคร จ. เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ประกอบกับมาตรา ๑๓^๙ และมาตรา ๑๓^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๓๔/๒๕๖๗^{๑๑} ดังนั้น เมื่อการกระทำอันเป็นมูลกรณีความผิดของนาย อ. ผู้ถูกกล่าวหาตามข้อหาข้อนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ และยังมีได้มีการสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จ. การสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวจึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๗๓/๑^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ อันเป็นกฎหมายที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา ประกอบกับมาตรา ๗๓/๑ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของนายกเทศมนตรีโดยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง จึงต้องตีความอย่างเคร่งครัด เมื่อปรากฏว่านาย อ. พ้นจากการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล จ. ซึ่งเป็นวาระที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไปแล้วเกินสองปี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงไม่อาจสั่งให้นาย อ. พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๖๘

“มาตรา ๑๑ เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ซึ่งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

“มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้วอาจถูกเปลี่ยนแปลงฐานะหรือยุบเลิกได้โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย

ท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงฐานะตามความในวรรคหนึ่ง ให้พ้นจากสภาพแห่งเทศบาลเดิมนับแต่วันที่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นต้นไป บรรดาทรัพย์สินหนี้ สิทธิ และสิทธิเรียกร้องของเทศบาลเดิมให้อโอนไปเป็นของเทศบาลใหม่ในขณะเดียวกันนั้น และบรรดาเทศบัญญัติที่ได้ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้วคงให้ใช้บังคับต่อไป

ในการยุบเลิกเทศบาล ให้ระบุถึงวิธีการจัดทรัพย์สินไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นด้วย

“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การนับวาระการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรี ในกรณีที่มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลหรือมีการเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลเป็นเทศบาลเมือง ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๔/๒๕๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น